Lieta Nr.C10088613

Lietvedības Nr.C 0204-14/05

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 17.janvārī, Bauskā.

Bauskas rajona tiesa

tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **akciju sabiedrības „Citadele banka"** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par naudas piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

Akciju Sabiedrība (AS) „Citadele banka" (turpmāk Prasītājs) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk Atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētāja un AS „PAREX BANKA" (tagadējais nosaukums AS „Citadele banka") starpā pastāv saistība, pienākums šo saistību abpusēji pildīt, kā arī prasīt izpildījumu, pamatojoties 2009.04.01.Līgumu (turpmāk Līgums) par parāda samaksu Nr.2009.04.01. Puses vienojās, ka AS „PAREX BANKA" sastāda maksājumu grafiku par parāda samaksu, bet Atbildētājam ir pienākums atmaksāt Bankai parādu Līgumam pievienotajā Maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmērā, kā arī citus maksājumus, kas noteikti Līguma noteikumos.

Atbildētājs ir izmantojis kredīta limita summu Ls 864,94 apmērā un nav veikti ikmēneša maksājumi par parāda samaksu saskaņā ar Līguma Maksājuma grafikā noteikto. Atbildētājs nokavējis maksājumu par 41546 dienām un pārtērējis kredīta limitu Ls 864,94 apmērā ((bilance uz kredīta limita noņemšanas dienu) mīnus (kredīta limits) jeb 950,83 - = 864,94). Parāds aprēķināts par periodu no 15.04.2009. līdz 15.03.2010. Līgumsods par kredīta limita pārtēriņu sastāda Ls 85,89.

Prasītājs, pamatojoties uz Atbildētāja maksājumu kavējumu, saskaņā ar Līgumu un ievērojot Civillikuma 1589.pantu, rakstiski nosūtīja Atbildētājam paziņojumu par Līguma parāda samaksas saistību neizpildi. Banka vienpusēji atkāpās no Līguma, nosūtīja Atbildētājam par to rakstisku paziņojumu, pieprasot samaksāt visu nesamaksāto parāda summu un aprēķināto līgumsodu. Prasītājam uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu ir tiesības pieprasīt visa parāda apmaksu.

Līgumsoda iekļaušana Līgumā atbilst Civillikuma un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām.

Prasība pamatota uz Civillikuma (turpmāk CL) 1., 1401., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1590., 1651.pantiem, 1652.panta otrās daļas 3.punktu, 1661., 1662., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1763., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1779., 1828., 1838., 1943.pantiem.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja galveno parādu Ls 864,94, līgumsodu Ls 85,89, tiesas izdevumus, atzīt AS „Citadele banka" tiesības saņemt 6% gadā no piedzītās, bet vēl nesaņemtās galvenā parāda summas līdz sprieduma izpildei.

Prasītājs nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Par saņemto prasību Atbildētājam paziņots ar ierakstītu vēstuli uz deklarētās dzīvesvietas adresi, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus un dodot termiņu paskaidrojumu iesniegšanai. Atbildētājam arī izskaidrota CPL 250^{21}.panta otrā daļa, kas nosaka, *ka tiesa papildus informē atbildētāju par to, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē* (21.lietas lapa).

Atbildētājs nav sniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav lūdzis uzklausīšanu tiesas sēdē. Sūtījums nav saņemts atpakaļ tiesā.

CPL 250[25].panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots, nosūtot Prasītājam un Atbildētājam paziņojumus 2013.gada 02.decembrī. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi (23., 25.lietas lapas). Tiesa atzīst, ka par procesu pusēm ir paziņots CPL noteiktā kārtībā, tiesas dokumenti ir nosūtīti uz Atbildētāja deklarētās dzīves vietas adresi, kur viņam ir pienākums būt sasniedzamam. Tā kā paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis lietas izskatīšanai, lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst sekojošo.

CL 1402.pants nosaka, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1512.pants nosaka, ka *pie katra saistību līguma būtības pieder vienas pusei apsolījums un tā pieņemšana no otras puses (vienpusējs līgums), vai savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm (divpusējs vai vairākpusējs līgums).*

CL 1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.*

CL 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

CL 1590.pants nosaka, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.*

CL 1828.pants nosaka, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.*

Ar prasības pieteikumam pievienoto 2009.gada 01.aprīļa Līgumu par parāda samaksu Nr.LPS-/numurs/ (turpmāk Līgums) ir pierādīts, ka AS „Parex banka" un /pers. B/ (turpmāk Atbildētājs) ir konstatējuši, ka 2008.gada 22.janvārī AS „Parex banka" un Atbildētājs noslēguši iesniegumu maksājumu kartes saņemšanai un konta atvēršanai Nr./numurs/, karte American Express Blue, kartes konts – LV81/numurs/, un saskaņā ar Kartes līguma noteikumiem AS „Parex banka" piešķīra Atbildētājam kredītlimitu. Sakarā ar minētā līguma nepildīšanu Atbildētājam izveidojies parāds pret AS „Parex banka". Līguma 1.punktā līdzēji konstatē un Atbildētājs atzīst, ka viņa parāda saistības pret AS „Parex banka" līguma noslēgšanas dienā ir Ls 864,94. Līguma 1.2.punktā Atbildētājs uzņemas samaksāt AS „Parex banka" minēto parāda summu Līgumam pievienotajā Maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmērā. Līgumam pievienotajā maksājumu grafikā, kurš norādīts kā Līguma neatņemama sastāvdaļa, noteikts, ka maksājumi jāveic ik mēnesi no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2010.gada 15.martam, kad izdarāms pēdējais maksājums (9.-11.lietas lapas).

Līgums nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms. Tiesa atzīst, ka Atbildētājam bija pienākums izpildīt saistības noteiktā apmērā un pušu norunātajos termiņos.

AS „Reverta" (iepriekšējais nosaukums „Parex banka") un AS „Citadele banka" kopīgs apliecinājums pierāda, ka 2010.gada 1.augustā notikusi kredītiestādes uzņēmuma pāreja, un AS „Reverta" ir nodevusi AS „Citadele banka" un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi no AS „Reverta" visas tiesības un saistības, kas izriet no 2009.gada 01.aprīlī starp AS „Parex banka" un Atbildētāju noslēgtā Līguma (20.lietas lapa).

Komerclikuma 20.panta otrā daļa paredz, ka *uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.*

Tiesa atzīst, ka ir pierādīts, ka AS „Citadele banka" (turpmāk Prasītājs) ieguva AS „Parex banka" tiesības un saistības, kas izriet no Līguma.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs maksājumus nav veicis atbilstoši maksājumu grafikā noteiktajiem termiņiem un apmēriem. Nesamaksātā parāda summa ir Ls 864,94.

Līguma 3.3.punkts paredz bankas tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, ja maksājumu grafikā noteikts maksājuma termiņš tiek kavēts vairāk kā 30 dienas. Par atkāpšanos Atbildētājam jānosūta rakstisks paziņojums.

Lietas materiālos atrodas Prasītāja sagatavots paziņojums Atbildētājam, ar ko tiek paziņots par vienpusēju atkāpšanos no Līguma saskaņā ar Līguma 3.3.punktu. Paziņojums sagatavots 2012.gada 19.decembrī (12.lietas lapa).

Tiesa atzīst, ka Līgumā līdzēji vienojās, ka maksājumi veicami saskaņā ar maksājumu grafiku, līdz ar ko atbilstoši Līguma noteikumiem saistību izpildes termiņš bija iestājies 2010.gada 15.martā, un nav izšķirošas nozīmes Prasītāja iesniegtajam paziņojumam par atkāpšanos no Līguma, kuram izpildes termiņš jau bija iestājies.

CL 1838.pants nosaka, ka *pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*.

Atbildētājs nav sniedzis pierādījumus par saistību izpildi, paskaidrojumi nav sniegti.

Tā kā saistības izpildes termiņš ir iestājies, un lietā nav iegūti pierādījumi par saistības izpildi, tiesa atzīst, ka Prasītāja labā no Atbildētāja piedzenama parāda pamatsumma 1230,70 *euro,* kas atbilst Ls 864,94.

CL 3.pants paredz, ka *katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.*

Atbilstoši CL 1652.pantam *parādnieka nokavējums (saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums) ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas ar līgumu nolikts izpildīšanai.*

Saskaņā ar CL 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

CL 1717.pants paredz, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam... līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

Līguma 2.2.punktā līdzēji noteica, ka gadījumā, ja Atbildētājs nokavē kādu no Maksājumu grafikā noteiktajiem samaksas termiņiem vai neveic Maksājumu grafikā norādīto maksājumu pilnā apmērā, tas maksā AS "Parex banka" līgumsodu 0,25% apmērā no termiņā nesamaksātās naudas summas par katru nokavējuma dienu. Līgumsods tiek aprēķināts līdz pilnīgai Līguma saistību izpildei, tā samaksa neatbrīvo Atbildētāju no Līguma galvenās saistības izpildes.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par maksājumu grafikā noteikto maksājumu termiņu kavējumiem no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 09.novembrim Ls 85,89 apmērā (8.lietas lapa).

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgas sekas saistību neizpildes gadījumā. Līgumsoda maksāšanas pienākums un apmērs noteikts ar Līgumu, līdz ar ko Atbildētājam ir pienākums maksāt Prasītājam, kurš ir visu no Līguma izrietošo AS „Parex banka" saistību un tiesību pārņēmējs, līgumsodu par saistības izpildes termiņu neievērošanu.

CL 1.pantā ir noteikts, ka *tiesības izlietojams un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*

Tiesu praksē ir nostiprināts princips, ka jautājumos par līgumsoda piemērošanu ir jāievēro samērīguma un taisnīguma principi un līgumsoda noteikšanai ir jābūt saprātīgām robežām. Tiesai ir pienākums rast taisnīgu un samērīgu līgumsoda piemērošanas risinājumu, vērtējot vai līgumsods ir samērīgs.

Izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst, ka Atbildētājs nerīkojas labā ticībā, jo saistība netiek pildīta ilgstoši. Atbilstoši maksājumu grafikam līdz 2010.gada 15.februārim ik mēnesi Atbildētājam bija jāatmaksā Ls 40 līdz Ls 45, taču nav veikts neviens maksājums. Prasītājs līgumsodu ir aprēķinājis tikai līdz 2009.gada 09.novembrim.

Atbildētājs nesniedza tiesai nekādus paskaidrojumus, nav norādījis, kādu apstākļu dēļ nav ievēroti saistības izpildes termiņi. Tiesa nav konstatējusi CL 1656.pantā vai 1657.pantā norādītos gadījumus, lai atsvabinātu Atbildētājus no neizdevīgām nokavējuma sekām. Tiesa uzskata, ka nav pamata atbrīvot Atbildētāju no pienākuma ciest līgumsodu.

Samērā ar neatdoto pamatparādu, kavējumu, līgumsods atzīstams par samērīgu.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenams līgumsods 122,21 *euro* apmērā par periodu no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 09.novembrim, kas atbilst Ls 85,89.

CL 1753.pants nosaka, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

CL 1756.pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu.*

CL 1765.panta pirmā daļa paredz, ka *gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

CPL 195.pantā noteikts, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.*

Tiesa atzīst par pamatotu Prasītāja lūgumu atzīt tam tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei no Atbildētāja.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi- valsts nodeva 202,93 *euro*, kas atbilst Ls 142,62, atbilstoši apmierinātajai prasībai (CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta a apakšpunkts- 15% no prasības summas), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ar prasības pieteikuma un paziņojumu piegādāšanu 4,70 *euro,* kas atbilst Ls 3,30, ko samaksājis Prasītājs.

Pamatojoties uz CPL 41., 74., 93., 189., 193., 195., $204.^{1}$, $250.^{25}$ pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/,** /personas kods/, par labu **akciju sabiedrībai „Citadele banka",** vienotais reģistrācijas Nr.40103303559, pamatparādu **1230,70 *euro***, līgumsodu no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2009.gada 09.novembrim **122,21 *euro***, tiesas izdevumus **207,63 *euro***, kopā **1560,54 *euro*** (viens tūkstotis pieci simti sešdesmit *euro* un 54 *euro* centi).

Samaksa veicama: Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, kods NDEALV2X, konts: LV83NDEA0000080052285.

Atzīt **„Citadele banka"**,vienotais reģistrācijas Nr.40103303559, tiesības saņemt no **/pers. B/**,/personas kods/, 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2014.gada 17.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma